

Olaylar – Başvuran 17 Aralık 2001 tarihinde, yasadışı bir silahlı örgüt olan PKK ile ilişkili bir dava sebebiyle çarptırılmış olduğu hapis cezası infaz edilmekte olan kardeşini ziyaret etmiştir. Başvuran, üzerinde arama yapılması ve arama sonucu içerisinde diğer konuların yanı sıra PKK'nın stratejisine ve cezaevi içerisindeki faaliyetlerine ilişkin bir belge bulunması sebebiyle yakalanmıştır. Başvuran, yakalandığının ertesi günü iki jandarma görevlisi tarafından Türkçe olarak sorgulanmıştır. Başvuran, söz konusu belgeyi bekleme odasında şans eseri olarak bulduğunu ve yanına aldığını belirtmiştir. Başvuran ile yapılan görüşme kaydından, kendisine avukat yardımı hakkının bulunduğu ilişkin bilgilendirme yapıldığı ancak böyle bir yardım almayı istemediği anlaşılmaktadır. Başvuran, 18 Aralık 2001 tarihinde bir hakim huzurunda gerçekleştirilen ve kendisine tercüman yardımı sağlanan bir duruşma sırasında, jandarma görevlilerine vermiş olduğu ifadenin daha önceki bir dava ile ilgili olduğunu ve 17 Aralık tarihinde kendisinin üzerinde herhangi bir belgenin bulunmamış olduğunu ileri sürmüştür. Başvuranın bir sonraki duruşmasında, kendisine avukat ve tercüman yardımı sağlanmıştır. İlgili mahkeme, başvuran hakkında mahkûmiyet kararı verirken, diğer unsurların yanı sıra, yargılama öncesi aşamada başvuranın vermiş olduğu çelişkili ifadeleri de dayanak göstermiştir.

Hukuki Değerlendirme – Madde 6 § 1 ile bağlantılı olarak Madde 6 § 3 (e): Başvuran, polis tarafından ifadesi alındığı esnada kendisine tercüman yardımı sağlanmaması sonucu, hakkında gerçekleştirilen yargılamanın adil olmadığını ileri sürmüştür.

Başvuranın Türkçe düzeyinin bir tercüman yardımını gerektirecek ölçüde düşük olduğu konusunda herhangi bir anlaşmazlık bulunmamaktadır.

Ayrıca, başvuranın tutulması öncesinde sorumlu hakim önünde gerçekleştirilen duruşmada başvurana tercüman yardımı sağlanmış olmasına karşın, başvuranın iki jandarma görevlisine bahse konu belgeyi cezaevinin bekleme odasının zemininde bulduğunu belirttiği ve böylelikle kendisinin üzerinde gerçekten de bir belge olduğunu kabul ettiği ifadesi sırasında kendisine herhangi bir tercüman yardımı sağlanmamıştır.

Başvuran, kendisine sorulan soruların tercüme edilmesi ve iddia edilen suçlara ilişkin mümkün olduğunca net bir fikir oluşturma imkânı olmadığından, konuşmama ve avukat yardımı alma haklarından ve sonuç olarak avukat yardımı almayla özel olarak bağlantılı tüm hizmet unsurlarından feragat etmesinin doğuracağı sonuçları tam olarak kavrayamamıştır. Bu nedenle, başvuranın tercüme yardımı almadan yapmış olduğu seçimlerin tam olarak bilgilendirilmiş bir şekilde yapılıp yapılmadığını sorgulamak yerinde bir eylemdir. Mahkeme'ye göre, ilk duruşma öncesinde var olan bu eksiklik, ihlal iddiası yönünden ayrı olsa da kendisiyle yakından alakalı olan diğer hakları da etkilemiş ve bir bütün olarak yargılamaların adilliğine gölge düşürmüştür.

Başvuranın polis gözaltısı sonunda çıkarıldığı hakim önündeki duruşma esnasında tercüme yardımı almış olduğunun doğru olmasına karşın, bu durum ilk aşamalarda gerçekleştirilen yargılamalara hanel getiren eksikliğe ilişkin çözüm teşkil etmemiştir. Buna ilave olarak, hakimin tercüme hizmeti alınan ancak yalnızca başvuranın ailesinden biri olan ve o sırada koridorda bulunan kişinin tercüme becerilerini sorgulamamış olduğu görülmektedir. Dahası, yargılamaları gerçekleştiren hakimlerin başvuran hakkında verdikleri mahkumiyet kararını çeşitli delillere dayandırmalarına karşın, başvurandan polis gözaltısındaiken bir tercüman yardımı olmaksızın alınan ifadelerin mahkumiyet kararının dayandırılmış olduğu temellerden biri olduğu da gerçektir.

Sonuç: ihlal (oybirliğiyle).

41. Madde: Manevi zararlar karşılığında 1.500 avro (EUR) tazminat.